Ölümcül risklerden korunmanın yolu bilişimden geçiyor

Ülkemizin sağlık sistemi, Sağlıkta Bilişim Stratejileri ve Bilişim Uygulamaları başlıklı forumda masaya yatırıldı. Ortak görüş, Türkiye'de "hanesi" olan "hasta"sı olmayan bir hastane sağlık sisteminin varolduğu biçiminde

Hastane yönetimi de çok önemli

Eczacıbaşı Bilişim'de Sağlık Bilgi Sistemleri Sorumlu Uzman görevini sürdüren Dr. Murat Yalçın, hizmet ve maaliyet performansını artırmak için yönetim bilgi sistemlerinin kullanılmasının gerekliliğinden bahsetti. Sağlık sektörünün yönetim, finans, medikal gibi bölümleri içeren bir kompleks olduğunu belirten Yalçın, "Bu kompleksi yönetebilmek için değiştirilebilir ve kesintisiz bir iş modeli gerekli" dedi. İşlerini çok zorlaştıran kriterlere de değinen Yalçın, en önemli kriterin insan hayatı olduğunu ve hataya yer olmadığını söyledi. Bilgi sistemleri kullanıldığı taktirde, maaliyetlerin ve risklerin azalacağını, gelir ve kalitenin de artacağını sözlerine kaydetti.

Forum@Bilişim kapsamında Eczacıbaşı Bilişim tarafından düzenlenen "Sağlıkta Bilişim Stratejileri ve Bilişim Uygulamaları" başlıklı forumda sağlık bilgi sisteminin dünü, bugünü ve yarını, sağlık bilişiminde Türkiye'nin geldiği nokta, sağlık hizmetlerinde kalite ve bilgi işlem sistemleri ve fark yaratacak yaklaşımlar tartışıldı.

Moderatörlüğünü Eczacıbaşı Bilişim Genel Müdürü Dr. Tarık Aşkın'ın yaptığı foruma Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyoistatistik ve Tıp Bilişimi Anabilim Dalı Bölümü'nden Prof. Dr. Osman Saka, Tepe Teknoloji Genel Müdürü Salih Güreş, Eczacıbaşı Bilişim Sağlık Bilgi Sistemleri Danışmanı Prof. Dr. Kenan Demirkol ve yine Eczacıbaşı Bilişim'de Sağlık Bilgi Sistemleri Sorumlu Uzman görevini sürdüren Dr. Murat Yalçın katıldı.

SAĞLIKTAKİ BİLİŞİM UYGULAMALARINDA GECİKME VAR

Konuşmasına bilişimin Türkiye'deki 60 yıllık geçmişinden bahsederek başlayan Prof. Dr. Osman Saka, sağlıkta bilişime neden ihtiyaç olduğuna ve bu ihtiyacın uzun zamandır varolmasına karşın hangi sebeplerle geciktiğine değindi. Sağlık sektöründe verilerin düzenli tutulabilmesinin, kaybolma ve karışıklıkların önlenmesinin ancak bilişim teknolojileri ile mümkün olabileceğini söyledi. "Amaç, kayıtları güvenli, erişilebilir ve paylaşılabilir kılmak" diyen Saka sözlerine, bilişim teknolojisindeki tam entegre sistemlerin sağlık sektörüne girişinin çok yeni olduğunu belir-

terek devam etti.

Bu gecikmenin en önemli nedenlerinden birinin hekimlerin bilgisayardan korkması ve zaman kaybı olarak görmeleri olduğuna değinen Saka, hastanelerde bilgi sistemlerinin yeterince kullanılamaması nedeni ile kurum içi ve dışı entegrasyonun kurulamadığı, bu durumun da bilgi ve tanıların gerektiği anda paylaşılamadığına dikkat çekti. Mevcut sağlık sistemlerinin karmaşık bir yapıda olduğuna da işaret eden Saka, yönetimden hekimliğe, restorancılıktan halkla ilişkilere kadar pek çok alanla dirsek temasında bulunan sağlık sektörünün bu alanlarla entegre olmakta zorlandığını ifade etti.

SÜREKLİ İLETİŞİM ZORUNLU

Günümüzde artık hasta ile sürekli iletişimin bir zorunluluk olduğunu, hasta talepleri doğrultusunda sağlık hizmeti verilmesi gerekliliğinin de altını çizen Saka, "Kişisel sağlık ve ömürboyu sağlık hizmeti ancak bilişim teknolojileri ile mümkündür" dedi. Bilgilerin geçmişte bazı sağlık kurumlarının tekelinde olduğuna, fakat artık bilginin paylaşılmasının esas olduğu bir çağda yaşadığımıza dikkat çeken Saka, "eskiyen ustaçırak ilişkisinin yerini artık kanıta dayalı sağlık hizmeti almıştır" şeklinde konuştu.

SAĞLIK HARCAMALARI ARTTI

Daha sonra söz alan Tepe Teknoloji Genel Müdürü Salih Güreş, Türkiye'de sağlık harcamalarının bir hayli arttığına değinerek 2006 itibariyle bu harcamaların 21 milyar dolara ulaştığını halbuki üç, dört yıl önceki sağlık harcamalarının 4 milyar dolar civarında olduğunu belirtti. İlaç harcamalarında dünyada 14. sırada yer aldığımızı dolayısı ile aslında ciddi bir sağlık sektörüne sahip olduğumuzu belirten Güreş, "Türkiye'de yapılan sağlık harcamalarının GSMH'ye oranı da oldukça yüksek" diye konuştu. Türkiye'deki istatistikler konusunda problem yaşadıklarını, çünkü istatistik için gerekli ve yeterli veri olmadığını sözlerine ekleyen Güreş, daha iyi hizmet için bilişime ihtiyaç olduğunu, bilişime yapılacak yatırımların ise maliyetleri artırıcı bir harcama faktörü olarak görüldüğüne değindi.

DÜNYA GİDEREK YAŞLANIYOR

Dünya nüfusunun giderek yaşlandığını da özellikle vurgulayan Güreş, bu sebeple sağlık taleplerinin günden güne arttığını bu sebeple sağlık giderlerinin de yükseldiğini bunun da devletleri tehdit eder bir hale geldiğini belirtti. Türkiye'nin genç nüfusunun şu anda çok yüksek olduğunu fakat 20 yıl sonra benzer sorunlarla karşılaşacağımızı söyleyen Güreş, yazılım, donanım ve standartların geleceğin hastane sistemi olacağını sözlerine ekledi.

Forum'un konuşmacılarından Eczacıbaşı Bilişim, Sağlık Bilgi Sistemleri Danışmanı Prof. Dr. Kenan Demirkol ise "Sadece hastaneye yatma kararı bile ölümcül bir karar olabilir" diyerek sözlerine başladı. Sağlık hizmeti almanın dağcılık kadar riskli olduğunu belirten Demirkol, ABD'de her yıl 44 bin ile 98 bin insanın doktor ve hizmet hatası yüzünden öldüğüne dikkat çekti. Bu hataların yanlış ilaç kullanımı, hijyen problemi, veri yetersizliği, uygulama yanlışlığı gibi sebeplerden kaynaklandığına değinen Demirkol, bilgisayar karar destek sistemleri ile bu hataların yüzde 80 oranında azaltılmasının mümkün olduğunu sözlerine ekledi.

ASIL HİZMET HASTA ODAKLI

"Bilişime yatırım yapmak, maaliyeti azaltacak olan bir maaliyettir" şeklinde konuşan Demirkol, sağlık sektöründe verilmesi gereken asıl hizmetin hasta odaklı olması gerektiğini, fakat Türkiye'de hasta odaklı hizmetlerin yetersiz olduğundan söz etti. "Hastahanenin iyi kötü hanesi var ama hastası yok" diyen Demirkol, hedeflerinin hastanelerde bilgi sisteminin kurulması olduğunu belirterek profesyoneller tarafından hazırlanan çözümlerin hastanelere sunulmasının ihtiyaç olduğuna değindi.